

info@apti.ro
<https://www.apti.ro>

Poziție privind propunerea CE de revizuire a legislației drepturilor de autor

Re: Raspuns Adresa ORDA RG II 7010/23.09.2016

Mulțumim pentru adresa dvs. cu privire la propunerile de modificare a cadrului normativ european cu privire la dreptul de autor. Precizăm că suntem interesați să participăm și la celelalte dezbateri publice organizate de către dvs. în viitor pe aceasta temă,

Având în vedere termenul extrem de scurt dat pentru aceasta opinie, încercăm să punctăm aspectele majore care ne preocupă, urmând ca o opinie mai detaliată să poate fi elaborată într-un timp mai îndelungat.

Așadar principalele probleme ale noului pachet ar fi:

1. Neconcordanță cu realitatea tehnologică

Actuala propunere legislativă privind drepturile de autor nu este în concordanță cu realitatea tehnologică și împiedică fluiditatea desfășurării activității utilizatorilor în mediul digital. Ea are toate șansele ca în loc să reprezinte o reală reformă în domeniul dreptului de autor, să fie încă un act normativ care să fie decuplat de la ceea ce se întâmplă pe Internet în zilele noastre.

2. “Taxa pe link” (Drepturile auxiliare - ancillary copyright)

Drepturile suplimentare acordate editorilor de știri vor duce probabil la limitări cu privire la modul în care utilizatorii de internet și platformele online pot interacționa cu conținut de știri care a fost publicat online. Spania și Germania au introdus drepturile de autor auxiliare pentru editorii de presă cu scopul explicit de a permite editorilor să perceapă taxe platformelor de agregare și motoarelor de căutare pentru furnizarea de link-uri către conținutul lor. Chiar dacă ambele încercări au eșuat în atingerea acestui obiectiv, unii editori au reușit în mod clar să convingă Comisia că acestea ar trebui să beneficieze de drepturi de autor auxiliare la nivelul UE.

Subliniăm faptul că acordarea de mai multe drepturi pentru editori este un mod greșit de a aborda provocările cu care se confruntă unele părți ale sectorului de publishing, și va avea

consecințe negative pentru educatori, instituții de patrimoniu cultural, utilizatorii de internet, și creatori deopotrivă. - <http://www.communia-association.org/2016/05/13/additional-rights-publishers-will-hurt-education-access-culture/>

Mai mult, trebuie să se țină cont de părerile exprimate în cadrul [consultării publice](#) și luate în calcul toate [opiniile trimise](#) (poziția ApTI pe tema drepturilor auxiliare și a libertății panoramei este disponibilă [aici](#)).

3. Geoblocking - Blocarea conținutului după criteriile de teritoriu

Formularea unei obligativități a accesului (articolului 3(1) - COM(2015) 627 final) nu este potrivită pentru că furnizorii de servicii, prin mecanismele de autentificare existente, oferă servicii orientate pe un profil de utilizator generat automat care implică de cele mai multe ori și geolocalizare. Obligativitatea ar trebui mai degrabă îndreptată către îndepărtarea restricționării de orice fel a accesului la serviciu de către terți și de furnizor în funcție de profil. Furnizorul nu este neapărat și cel care transmite conținut. Blocarea în funcție de geolocație nu ar fi posibilă fără culegerea de informații privind locația. Iar potrivit legislației protecției datelor personale, trebuie analizat în ce măsură aspectul constituirii profilului utilizatorului înregistrat este justificat.

Cele două categorii deținătoare de drepturi menționate în articolul 5 ar putea cere „mijloace eficiente” de verificare că serviciul este oferit conform articolul 3(1). Întrebarea se pune ce constituie un mijloc eficient dacă nu un mecanism de urmărire a abonatului, fapt care ar leza grav dreptul la viață privată. Este menționat că astfel de mijloace să fie „rezonabile” și „să nu treacă peste nivelul necesar atingerii scopurilor”, însă aceste formulări vagi pot aduce atingere protecției datelor cu caracter personal.

La articolul 6 este menționat faptul că mijloacele de urmărire să nu depășească limitele stabilite prin 95/46/EC și 2002/58/EC, însă din punctul nostru de vedere aceste formulări nu asigură protecție, iar practica în sine contravine principiilor prelucrării datelor cu caracter personal, respectiv necesității și proporționalității. Articolele 5(1) și 5(2) induc neclarități în aplicare.

Mai mult, este bizara atitudinea Comisiei care de pe o parte vrea să creeze o reală piață unică Europeană și propune eliminarea geo-blockingului în domeniul comerțului online (vezi <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/geo-blocking-digital-single-market>), dar pe de altă parte ridică noi bariere naționale în zona de drepturi de autor.

4. Exploatarea textelor și a datelor din zona cercetării științifice (text and data mining)

La articolul 3(1) este propus să existe o excepție privind exploatarea textelor și a datelor „în scop de cercetare” condiționate de „acces în condiții legale” („lawful access”), care în sine, dat fiind cadrul legal național stabilit în baza subsidiarității, ar conduce la o fragmentare a modului de aplicare a excepției. Mai apoi există o limitare în ceea ce privește cine poate face operațiuni de exploatare a textelor și datelor: organizațiile de cercetare, dar nicidecum publicul larg sau studenții, doctoranzi, etc.

În plus, accesul la date este un nonsens să-l protejezi printr-o excepție care privește drepturile de autor. Mai mult, considerăm că ar trebui introdusă în mod obligatoriu excepția care permite exploatarea textelor și datelor (Text and Data Mining - TDM) atât pentru scopuri ne-comerciale, cât și pentru scopuri comerciale. Orice parte interesată ar trebui să i se permită să facă exploatarea de date și text, dacă conținutul a fost obținut în mod legal.

5. Păstrarea patrimoniului cultural

De asemenea, excepția legată de păstrarea patrimoniului (articolul 5(2)c) trebuie să includă o prevedere explicită pentru păstrarea patrimoniului cultural și a instituțiilor de cercetare, prevedere care să includă și folosirea tehnologiei și aspecte specifice operelor digitale.

Este necesară actualizarea excepției privind cercetarea și studiul individual (articolul (5(3)n) pentru a lua în calcul practicile curente de accesare a colecțiilor digitale, inclusiv consultarea la sediu sau prin accesarea la distanță a rețelelor închise și a furnizării trans naționale în scop necomercial a documentelor. Mai mult, este nevoie de punerea la dispoziție online pentru scopuri necomerciale a operelor în colecțiile instituțiilor de patrimoniu care nu sunt disponibile prin canale comerciale sau care sunt administrate în mod activ de deținătorii de drepturi.

6. Piața digitală unică

Pentru asigurarea unei piețe digitale unice este necesar ca toate excepțiile să fie obligatorii în toate țările membre. De asemenea, punem în vedere faptul că trebuie oprite practicile contractuale sau tehnice care sunt folosite pentru a limita drepturile instituțiilor de patrimoniu sau ale utilizatorilor ce reies din excepții. Așadar, diferiți termeni contractuali și măsuri tehnice de protecție trebuie interzise pentru a nu nega drepturi ce vin din excepții.

În concluzie, textul propus nu aduce schimbări care să reflecte stadiul actual de dezvoltare tehnologică și nu oferă posibilitatea unei mai bune exploatare a drepturilor de autor. Așadar, suntem de părere că textul trebuie regândit, luând atent în considerare răspunsurile oferite în cadrul consultărilor publice europene.

Bucuresti, 30.09.2016